

somhelst Banffelighed. Jeg tror, at det er fuldkommen rigtigt, at der tilføies; at Sagen maa bero paa Ministerens Sjøn; det vilde være urigtigt af Thinget at foreskrive, at Udgiften ubetinget skulde bæres af disse; thi blandt disse Kirker er der flere, der paa ingen Maade ere velstillede, og med Hensyn til hvilke det vilde være urimeligt at forlange Sligt. Naar det derimod overlades til Ministeren at skønne, tror jeg, at man uden nogen somhelst Banffelighed kan gaa denne Vej, og jeg tror, at man gjenneim denne Bestemmelse fuldstgjør et af de naturligte Krav i dette Lovforslag, nemlig det, at de Kirker, der ere sig selv, selv udrede Udgifterne, naar de kunne det. Sa, jeg finder den saa naturlig, at jeg vil tilføie, at den i og for sig ikke behøvedes, idet jeg som Minister ikke vilde vægre mig ved selv udenfor Lovens Bestemmelser at sanktionere de Udgifter, der kom til Ministerens Approbation; naar der fra de Kirker, der ere sig selv, kom Spørgsmaal om at maatte, og jeg mente, at de vare i Stand til at udrede Omkostningerne til Opvarmning, og hvad dertil hører. Men samtidig med, at man træffer den Bestemmelse om dette Punkt, der findes i Loven, synes det naturligt at fremhæve, at Forholdet for disse Kirkers Vedkommende maa kunne ordnes paa den Maade, der omhandles i Endringsforslaget. — Med Hensyn til Endringsforslaget under Nr. 6 til § 8 kan jeg henholde mig til, hvad der her fra flere Sider er kommet frem. Jeg kan ikke negte, at det forekommer mig, at denne Bestemmelse staar saa forunderlig anomalisk og staar saa bestemt i Strid med de Principer, man ellers følger, at jeg ikke ret forstaa, at man vil holde paa den, og jeg tror heller ikke, at den egentlig praktisk kan siges at ville faae nogen stor Betydning; men den er fuldstændig afvigende fra de Principer, som man ellers og med Føie lægger Vægt paa, og som man saa maa gjøres gjældende i Kommunernes Interesser, at der ikke paaaltes Byrder paa Kommunerne i det Hele, som Andre ifølge deres Stilling skulde bære. Det er et Princip, som man ellers holder fast paa, og det er dette, der for mig er det Afgjørende ved denne Sag. — Naar jeg skal slutte mine Ytringer angaaende denne Lov, saa maa jeg sige, at det, jeg i det Hele taget nærmest har havt for Øie, er det, at dette Lovforslag maatte blive saaledes, at der var Udfigt til, at det kunde gaa igjennem og blive til Lov. Jeg har jo strax i Begyndelsen udtalt min Stilling til denne Lov, og jeg tror at have viist, at jeg, hvorvel jeg ikke var blind for de Banffeligheder og Indsigelser, der kunde møde, dog fandt, at det var et saa bestemt godt Formaal, der tilsigtedes derved, at jeg fra Begyndelsen, saavidt jeg har kunnet, har ydet min Medvirkning til, at Loven kunde blive saaledes, at jeg kunde forudsæ, at den kunde føres igjennem. Jeg vil nu saa ingen Maade stille Sagen saaledes, at jeg vil

sige, at de Punkter, jeg har berørt, vare Betingelsen for, at jeg som Minister vilde kunne gaa ind paa Loven; men jeg vil derimod stille det saaledes, at jeg antager, at nogle af disse, og specielt vil jeg udhæve det sidste, som jeg berørte, upaatvivelig vilde være af den Natur, at de meget let kunde bringe det dertil, at Loven ikke strax vilde gaa igjennem det andet Thing. Deri vilde der jo ingen afgjørende Føie være, naar vi befandt os paa et andet Tidspunkt; men naar vi nu staa paa et saadant Tidspunkt, at Slutningen af Samlingen kan siges at staa nær, saa er det jo en Betragtning, der vistnok gjør sig gjældende hos Alle i denne Tid, at det ikke er naturligt, medmindre der maatte være en afgjort Nødvendighed derfor, at indbringe Bestemmelser i et Lovforslag; som man ønsker bragt tilende, der kunde være af den Natur, at de, efter som der med Hensyn til dem har været meget modfattede Anskuelser her i dette Thing, kunde lede til, at man i alt Fald ikke strax gif ind derpaa i det andet Thing, og at Resultatet derved blev, at en Lov, som man fra alle Sider ansaa det for ønskeligt at faa frem, ikke blev ført igjennem. Dette er mit Hovedsynspunkt. Jeg forudsætter saaledes med Hensyn til den sidste Bestemmelse, at i alt Fald de, der staa paa samme Standpunkt som den ærede Rigsdagsmænd for Presto Amtets 2den Valgkreds (D. Christensen), der efter hvad jeg forstod, erklærede, at hvi i den Henseende stod tvivlende, saaledes at han kunde gaa saavel til den ene som til den anden Side, ville i den Betragtning, jeg her har fremført, finde en afgjørende Grund til at gaa til den Side, som dog maa siges at give størst Udfigt til, at i al Fald een Banffelighed falder bort. Om det ellers kunde være andre Banffeligheder tilstede, skal jeg lade være ganske usagt, men Enhver kan jo sige selv, at der i det andet Thing kan fremkomme Betænkeligheder, som muligen kunne blive endnu stærkere. Men da det er mit Ønske, at denne Lov om muligt maatte blive bragt tilende, saa kan jeg ogsaa kun ønske, at i al Fald de Bestemmelser, som man ikke absolut maatte ønske for nødvendige, og som kunde fremkalde Banffeligheder paa et andet Sted, allerede kunde blive fjernede her i dette Thing!

Th. Nielsen: Det ærede Medlem her ligeoverfor (D. Christensen), der har stillet forskjellige Endringsforslag, gif ud fra den meget prisværdige Grundsetning, med Lov skal man Land bygge, og at Religionen var Lovens bedste Beskyttelse, ja, at Lovene neppe kunde holde sig, dersom der overhøedet ikke var nogen Religion. Jeg er fuldstændig enig med ham i disse Grundsetninger, men jeg kan just ikke se Forbindelsen mellem dem og hans Endringsforslag; ja lad mig sige det rent ud, hvor mildt jeg end ser paa det foreliggende Lovforslag, saa kan jeg ikke sige Andet, end at jeg tror, at Kristendommen vil omtrent florere lige